

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 15 marca 2012 r.

w sprawie monitorowania występowania alkaloidów sporyszu w paszy i żywności

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/154/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2002/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych⁽¹⁾ stanowi, że niedozwolone jest stosowanie produktów przeznaczonych na paszę, w których to produktach zawartość niepożądanych substancji przekracza maksymalne dopuszczalne poziomy określone w załączniku I do wymienionej dyrektywy.
- (2) Ustalono maksymalną zawartość przetrwalników buławinki czerwonej (*Claviceps purpurea*) w wysokości 1 000 mg/kg dla pasz zawierających niezmielone ziarna zbóż.
- (3) Dnia 19 kwietnia 2005 r. Panel Naukowy ds. Środków Trujących w Łańcuchu Żywnościowym przy Europejskim Urzędzie ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przyjął na wniosek Komisji opinię dotyczącą sporyszu jako niepożądanego substancji w paszy⁽²⁾.
- (4) Terminem „sporysz” określa się formy grzybów z gatunku *Claviceps*, rozwijające się zamiast ziaren na kłosach zboża lub zamiast nasion w kwiatostanach traw, widoczne jako duże ciemne przetrwalniki. Przetrwalniki te zawierają różne rodzaje alkaloidów, z których najważniejsze to ergometryna, ergotamina, ergozyna, ergokrystyna, ergokryptyna i ergokornina oraz ich epimery. Ilość i proporcje toksyn różnią się u poszczególnych szczepów grzybów, w zależności od rośliny żywicielskiej i regionu geograficznego.
- (5) Obecnie nie jest znany stopień zmienności proporcji alkaloidów sporyszu w zależności od gatunku grzybów, ich rozmieszczenia geograficznego, jak też rośliny żywicielskiej (na przykład proporcje alkaloidów sporyszu żyta są inne niż w innych rodzajach sporyszu traw). Do ustalenia wszystkich czynników zmienności proporcji alkaloidów sporyszu w poszczególnych gatunkach roślin niezbędne byłoby uzyskanie większej ilości danych.
- (6) Fizyczny pomiar stopnia zanieczyszczenia zbóż sporyszem żyta jest często niedokładny, gdyż rozmiar i masa przetrwalników mogą być bardzo różne. Ponadto taki fizyczny pomiar jest niemożliwy w przypadku przetworzonej paszy i żywności. W związku z tym zaproponowano wprowadzenie, poza kontrolą metodami fizycznymi, także możliwości kontroli potencjalnie zanieczyszczonej paszy i żywności przy użyciu analizy chemicznej; dostępne są bowiem różne metody chromatograficzne służące do wykrywania alkaloidów sporyszu w paszy i żywności. Metody te mają zastosowanie jednak tylko do niektórych alkaloidów sporyszu.
- (7) Niezbędne jest pozyskanie większej ilości danych dotyczących występowania tych alkaloidów sporyszu, nie tylko w niezmielonych ziarnach zbóż, ale także w produktach zbożowych oraz mieszankach paszowych i wieloskładnikowych środkach spożywczych, oraz uzyskanie wiarygodnych danych dotyczących proporcji alkaloidów sporyszu w paszy i żywności, a także ustalenie powiązania zawartości alkaloidów sporyszu z ilością występujących przetrwalników. Głównym przedmiotem takiego monitorowania powinno być sześć najczęściej występujących rodzajów alkaloidów sporyszu, tj. ergometryna, ergotamina, ergozyna, ergokrystyna, ergokryptyna i ergokornina oraz ich epimery,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Państwa członkowskie powinny prowadzić, przy aktywnym udziale podmiotów działających na rynku pasz i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwo spożywcze, monitorowanie występowania alkaloidów sporyszu w zbożach i produktach zbożowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi lub do żywienia zwierząt, w paszy zielonej i trawach pastewnych przeznaczonych do żywienia zwierząt oraz w mieszankach paszowych i wieloskładnikowych środkach spożywczych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.5.2002, s. 10.

⁽²⁾ „Opinion of the Scientific Panel on Contaminants in Food Chain on a request from the Commission related to ergot as undesirable substance in animal feed” (Opinia Panelu Naukowego ds. Zanieczyszczeń w Łańcuchu Żywnościowym na wniosek Komisji dotycząca sporyszu jako niepożądanego substancji w paszy), Dziennik EFSA (2005) 225, s. 1-27. http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/contam_op_ej225_ergot_en1.pdf

2. Państwa członkowskie powinny analizować próbki pod kątem występowania co najmniej następujących alkaloidów sporyszu:

— ergokrystyna/ergokrystynina,

— ergotamina/ergotaminina,

— ergokryptyna/ergokryptynina,

— ergometryna/ergometrynina,

— ergozyna/ergozynina,

— ergokornina/ergokorninina.

3. Państwa członkowskie powinny, w miarę możliwości, jednocześnie określać zawartość przetrwalników w próbce, tak by poszerzyć zasób wiedzy na temat powiązania między zawartością przetrwalników a poziomem poszczególnych alkaloidów sporyszu.

4. Wyniki analiz powinny być regularnie przekazywane EFSA w celu wprowadzenia ich do bazy danych.

Sporządzono w Brukseli dnia 15 marca 2012 r.

W imieniu Komisji

John DALLI

Członek Komisji